

FF UK v Praze, katedra psychologie
Posudek bakalářské práce

Jméno autora práce: Igor Kytka

Název bakalářské práce: Podpora kognitivního rozvoje dětí v rodinném a školním prostředí se zaměřením na mnemotechniky

Oponent: PhDr. Luděk Stehlík

Obsahová hlediska práce

	1	2	3	4
Cíle práce: uvedeny jasně – nejasné, neuvedeny	x			
Soulad obsahu s názvem: ano – částečně	x			
Členění kapitol: logické členění – nevhodné strukturování	x			
Postiženy relevantní aspekty problému: jednoznačně – spíše ne		x		
Stanovené cíle: splněny – nesplněny		x		

Úroveň návrhu projektu

	1	2	3	4
Problém: jasně vymezen – nejasné vymezení	x			
Projekt: analyzován ve vztahu ke klíčovým pojmům – zabývá se jinou problematikou	x			
Metodologie práce: Vhodně zvolená – zcela nevhodně zvolená			x	
Propojení literární přehledové části s návrhem projektu: organické, projekt logicky navazuje na 1. část – obě části jsou nesourodé	x			

Formální hlediska práce

	1	2	3	4
Jazyková a stylistická úroveň: práce je čtivá, použití jazyka přiměřené – nevyhovuje		x		
Formální úprava práce: odpovídá požadavkům – zahrnuje množství formálních chyb	x			
Grafická úprava: vyhovuje – nevyhovuje	x			
Množství využitých literárních zdrojů: dostatečné – nedostatečné	x			
Aktuálnost literárních zdrojů: vesměs z posledních let – zdroje značně zastaralé	x			
Využití cizojazyčných zdrojů: dostačující – minimální	x			
Odkazy v textu: vcelku odpovídají standardům – chybně uváděné odkazy	x			
Seznam literatury: kompletní, bez větších chyb – nekompletní, s množstvím chyb	x			

Otázky, podněty k obhajobě:

- Proč si autor vybral právě ty metody facilitující rozvoj kognitivních funkcí, o kterých autor ve své práci píše? Čím se liší od jiných metod, v čem jsou jejich ne/výhody?
- Jaký je v rámci přístupu *Building Learning Power* předpokládaný mechanismus kauzálního působení na rozvoj kognitivních funkcí?
- Vnímá autor pojmy „vývoj“ a „rozvoj“ jako rozdílné nebo navzájem zaměnitelné?
- Může autor blíže vysvětlit význam věty: *Mnoho z toho, co děti získají od zkušenějších partnerů, se objevuje skrze provázenou účast (guided participation), tedy proces, který může být nezávislý na kontextu, nebo se může objevovat v kontextu každodenních aktivit.* (konec oddílu 2.2 na straně 13)
- Na jakých (dalších) kognitivních schopnostech závisí rozvoj paměti?
- V čem spočívá rozdíl mezi formováním pojmů a pojmovým učením?
- Jak konkrétně je v rámci Feuersteinova programu Instrumentálního obohacování zajištěno zobecňování a přenos osvojených informací, myšlenkových operací apod.?

- Může autor vysvětlit, jak spolu souvisí poznatky zmíněné v následujícím odstavci? *Někdy se též uvádí rozpor mezi bezesmyslným memorováním informací a jejich pochopením. Duval (1999) považuje kognitivní operace, kam řadíme také paměť, za nezbytnou složku pro osvojení znalostí v matematice. Kromě toho při tvorbě vizuálních představ dochází k interakci mezi vybavováním vzpomínek a zaměřením pozornosti (Sakai & Miyashita, 1994).*
- Kolik lektorů se bude na experimentu podílet? Jaký typ proměnné bude představovat kvalita lektorů v případě, že by se na experimentu podílel větší počet lektorů?
- Jaký typ proměnné bude představovat efekt zácviku? Jak by s ním autor v rámci svého výzkumu naložil?
- Jaký typ aktivity by autor navrhl pro kontrolní skupinu tak, aby odfiltroval vliv placebo efektu?
- Proč chce autor testovat rozdíly mezi čtyřmi experimentálními podskupinami?
- Může autor vysvětlit, jak lze rozdělením experimentální skupiny na čtyři podskupiny ošetřit neekvivalentnost skupin?

Specifické připomínky:

- Ke třetí kapitole chybí úvod, který by nějak zarámoval následující oddíly (viz připomínka níže).
- Z oddílu věnovanému pojmovému učení (3.1) není vůbec zřejmé, že má jít o metodu, jak facilitovat rozvoj kognitivních funkcí.
- V úvodu praktické části autor píše o facilitaci rozvoje paměti, pozornosti a **vizuální percepce** a v jejím závěru o facilitaci rozvoje paměti, pozornosti a **prostorové představivosti**.
- Mezi první a druhou větou není logická spojitost (navzdory slovu *proto*): *Při přehrávání mentálních tras dochází k aktivaci mozku v zrakově prostorových a senzomotorických oblastech a v oblastech, které ovlivňují dlouhodobou paměť (Ghaem et al., 1997). Proto si slova a čísla převáděl na vizuální obrazy také jeden z nejznámějších mnemonistů, jehož paměťové dovednosti studoval Luria (1968).*
- V textu se občas vyskytují stylistické neobratnosti.
- Autor v textu přechází mezi užíváním termínu *ne/závisle proměnná* a *ne/závislá proměnná* (a navíc většinou používá nesprávný termín *ne/závisle proměnná*).
- Věk, pohlaví, fyzická a mentální úroveň a volnočasové aktivity nejsou nezávislými proměnnými, ale intervenujícími proměnnými, které se můžeme snažit kontrolovat (statisticky, případně vyrovnáním mezi srovnávanými skupinami) tak, abychom odfiltrovali jejich případný vliv na závislou proměnnou.
- Autor v práci nezmiňuje pro jeho výzkum klíčovou intervenující proměnnou – efekt zácviku.
- Termín *závislá proměnná* nelze použít v souvislosti s kvalitativním výzkumem (ten má smysl pouze v rámci experimentálního výzkumného designu).
- Vzhledem k povaze čtyř položených výzkumných otázek (O₁ – O₄ ze strany 30) by možná bylo jednodušší k jejich zodpovězení použít metodologii kvantitativního výzkumu (analýzu odpovědí na otázky z jednoduchého dotazníku s Likertovými škálami doplněné dvěma třemi otevřenými otázkami na to, co se žákům na programu nejvíce ne/líbilo).
- Výstupy t-testů od sebe nelze odčítat.
- Neexistuje t-test pro nezávislé průměry (autor měl zřejmě na mysli t-test pro dva nezávislé výběry).

Celkové hodnocení práce: Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace: velmi dobře

V Praze dne 5. 9. 2014

podpis